

Αρχική σελίδα>Χρήματα/Χρηματικές απαιτήσεις>Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ

Ελλάδα

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Προσωρινά και συντηρητικά μέτρα και γενικότερα ασφαλιστικά μέτρα είναι η προσωρινή παροχή δικαστικής προστασίας, ως παρακολούθημα της κύριας διαγνωστικής δίκης, η οποία σχετίζεται με το ασφαλιστέο δικαίωμα, είτε είναι εκκρεμής είτε πρόκειται να ανοίξει σύντομα. Η προσωρινή αυτή παροχή δικαστικής προστασίας αποβλέπει στην εξασφάλιση της μελλοντικής ικανοποίησης της απαίτησης που πρόκειται να διαγνωσθεί. Αυτά είναι τα εξής: Εγγυοδοσία, εγγραφή προσημείωσης υποθήκης ,συντηρητική κατάσχεση, δικαστική μεσεγγύηση, προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεων, προσωρινή ρύθμιση κατάστασης, σφράγιση, αποσφράγιση, απογραφή και δημόσια κατάθεση, ασφαλιστικά μέτρα νομής.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Τα άνω μέτρα διατάσσονται πάντοτε από το δικαστήριο.

Γενική καθ' ύλην αρμοδιότητα να διατάξει τα άνω μέτρα έχει το μονομελές πρωτοδικείο. Στερητική για το μονομελές πρωτοδικείο καθ' ύλην αρμοδιότητα έχει το ειρηνοδικείο στην περίπτωση της προσωρινής ρύθμισης της νομής ή κατοχής, καθώς και όταν με βάση τις γενικές διατάξεις του ΚΠολΔ είναι αρμόδιο για την κυρία υπόθεση, ενώ είναι αποκλειστικά αρμόδιο για τη συναινετική εγγραφή και άρση της προσημείωσης υποθήκης. Εξάλλου το πολυμελές πρωτοδικείο, στο οποίο εκκρεμεί η κυρία υπόθεση, έχει συντρέχουσα με το μονομελές πρωτοδικείο αρμοδιότητα προς λήψη των άνω μέτρων. Κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο είναι, καταρχήν, το κατά τόπον για την κυρία υπόθεση δικαστήριο, ενώ τα άνω μέτρα δύνανται να διατάσσονται και από το δικαστήριο που βρίσκεται πληρέστερα στον τόπο που πρόκειται να εκτελεστούν αυτά. Η απόφαση που διατάσσει τα άνω μέτρα επιδίδεται στον υπόχρεο και εκτελείται από τον δικαστικό επιμελητή. Αν ο τελευταίος εμποδίζεται στην εκτέλεση ζητεί τη συνδρομή των αστυνομικών υπαλλήλων. Τα έξοδα δεν είναι εύκολο να υπολογισθούν καθόσον οι αμοιβές των δικηγόρων και δικαστικών επιμελητών ποικίλουν. Το ενδεικτικό κόστος είναι περίπου 250 ευρώ.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Το δικαστήριο διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα αν:

α) υπάρχει επείγουσα περίπτωση ή για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος προκειμένου να εξασφαλισθεί ή να διατηρηθεί ένα δικαίωμα ή να ρυθμισθεί μια κατάσταση και

β) πιθανολογείται η ύπαρξη δικαιώματος προς προστασία του οποίου επιδιώκεται το ασφαλιστικό μέτρο.

Η απαίτηση πρέπει να προαποδεικνύεται και να πιθανολογείται, δηλ δεν απαιτείται πλήρης απόδειξη αλλά ατελής απόδειξη συνισταμένη σε μικρότερο βαθμό πεποίθησης ως προς τα αποδεικτέα πραγματικά περιστατικά ,τα οποία αρκεί να κρίνονται απλώς πιθανά από τον δικαστή προκειμένου να παρασχεθεί η ζητούμενη δικαστική προστασία. Για την παροχή προστασίας απαιτείται κατεπείγουσα περίπτωση ή επικείμενος κίνδυνος αποξένωσης του οφειλέτη από την κατασχετή του περιουσία έτσι που να είναι αδύνατη στο μέλλον, η επίτευξη εναντίον του αναγκαστικής εκτέλεσης ,όταν κάποτε ο δανειστής μετά τον τερματισμό της κύριας δίκης, θα εφοδιαστεί με εκτελεστό τίτλο.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Αντικείμενο των μέτρων αυτών είναι όλα γενικώς τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, είτε βρίσκονται εις χείρας του, είτε εις χείρας τρίτου, αρκεί να είναι μεταβιβάσιμα κατά τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου και να μην εξαιρούνται από το νόμο. Ειδικότερα αντικείμενα των μέτρων αυτών δύνανται να είναι ακίνητα του οφειλέτη, κινητά τα οποία δεν θεωρούνται πχ ακατάσχετα, πλοία, αεροσκάφη, χερσαία μεταφορικά μέσα, τραπεζικές καταθέσεις και άυλες μετοχές.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Ο οφειλέτης μετά την απόφαση δεν δύνανται να διαθέσει την περιουσία του, εφόσον έχει διαταχθεί ασφαλιστικό μέτρο που δεσμεύει αυτή π.χ. συντηρητική κατάσχεση της περιουσίας του ή προσημείωση υποθήκης της ακίνητης περιουσίας του. Σε περίπτωση δε που δεν συμμορφωθεί στην απόφαση του δικαστηρίου ο οφειλέτης τιμωρείται κατ' άρθρο 232Α Ποινικού Κώδικα με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Με το ν. δ 1059/1971 καθιερώνεται το απόρρητο των καταθέσεων και προβλέπεται φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνών σε περίπτωση που μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, διοικητές ή υπάλληλοι των τραπεζών το παραβιάσουν, πλην όμως το γεγονός αυτό δεν αποτελεί φραγμό για την συντηρητική κατάσχεσή τους αφού η δικαστική απόφαση που διατάσσει αυτό το ασφαλιστικό μέτρο δεν είναι απαραίτητο να εξειδικεύει την τραπεζική κατάσταση ή τις άυλες μετοχές, οι οποίες πρόκειται να δεσμευθούν προσωρινά με την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων. Ούτε η απαγόρευση διάθεσής τους που επιβάλλεται με την απόφαση προσβάλλει το απόρρητο αφού δεν καλούνται αυτές (τράπεζες) να δώσουν πληροφορίες για την ύπαρξή τους. Σε περίπτωση άλλων τρίτων όταν υπάρχει συντηρητική κατάσχεση εις χείρας τους οφείλουν να δηλώσουν αν υπάρχει ή απαίτηση ή το δικαίωμα που κατασχέθηκε και αν υπάρχει άλλη κατάσχεση εις χείρας τους και για τι ποσό.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Η ισχύς αυτών των μέτρων είναι σύμφωνα με το νόμο

α) μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης στη δίκη για την κύρια υπόθεση κατά εκείνου που ζήτησε το ασφαλιστικό μέτρο που έγινε τελεσίδικη,

β) μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης που τον ωφελεί και αυτή (απόφαση) εκτελέστηκε,

γ) σε περίπτωση συμβιβασμού για την κύρια υπόθεση,

δ) αν περάσουν 30 ημέρες από την περάτωση ή κατάργηση της δίκης με άλλο τρόπο,

ε) αν ανακληθεί ή μεταρρυθμιστεί αυτή ,είτε με την συνδρομή νέων πραγματικών περιστατικών από το δικαστήριο που εξέδωσε αυτήν ή από το δικαστήριο της κυρίας δίκης χωρίς να απαιτείται η επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών και

στ) σε περίπτωση που η ίδια η απόφαση θέσει προθεσμία για να ασκηθεί η κυρία αγωγή και αυτή (αγωγή) δεν ασκηθεί εντός της προθεσμίας αυτής.

Η ερημοδικία ενός από τους διαδίκους, που έχει κλητευθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα, κατά τη συζήτηση της αίτησης, έχει μεν σαν συνέπεια να δικαστεί αυτός ερήμην, πλην όμως το δικαστήριο θα εξετάσει την υπόθεση σαν όλοι οι διάδικοι να ήσαν παρόντες αφού η ερημοδικία στην διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν τεκμηριώνει ομολογία των πραγματικών περιστατικών που εκτίθενται στην σχετική αίτηση. Δύνανται να επανεξεταστεί η υπόθεση από το δικαστήριο μόνο σε περίπτωση που ο ερημοδικασθείς διάδικος επικαλεσθεί νέα πραγματικά περιστατικά, τα οποία αν τα γνώριζε το δικαστήριο θα εξέδιδε διαφορετική απόφαση, αιτούμενος την ανάκληση ή μεταρρύθμιση της απόφασης.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Ένδικο μέσα δεν επιτρέπονται κατά της απόφασης που διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα με μόνη εξαίρεση την απόφαση της προσωρινής ρύθμισης της νομής ή κατοχής για την οποία προβλέπεται ρητά από το νόμο η δυνατότητα έφεσης ενώπιον του αρμόδιου Πολυμελούς Πρωτοδικείου, εντός προθεσμίας 10 ημερών από την επίδοση της απόφασης. Επίσης, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου μπορεί να ασκήσει αναίρεση κατά κάθε απόφασης αν δημιουργείται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος. Το δικαστήριο αυτό αφού εξετάσει την υπόθεση επικυρώνει ή εξαφανίζει την προσβαλλομένη απόφαση και η ισχύς της απόφασής του είναι προσωρινή. Υπάρχει η δυνατότητα άσκησης αίτησης από τον διάδικο ανάκλησης ή μεταρρύθμισης της απόφασης, ως προαναφέρθηκε και η δυνατότητα άσκησης αίτησης ανάκλησης ή μεταρρύθμισης της απόφασης (τριτανοκοπή) από τρίτο άτομο που δεν κλήθηκε στην δίκη και δεν έλαβε μέρος σ' αυτήν και έχει έννομο συμφέρον.

Τελευταία επικαιροποίηση: 12/03/2015

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.